

[Etusivu](#) > ... > [Oikeudenkäyntimenettelyt](#) > [Siviilioikeudelliset Menettelyt](#) > [Minkä Valtion Tuomioistuin On Toimivaltainen?](#) > Poland

Minkä valtion tuomioistuin on toimivaltainen?

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Puola

1 Onko otettava yhteyttä yleiseen siviilituomioistuimeen vai erityistuomioistuimeen (esimerkiksi työtuomioistuimeen)?

Puolassa siviiliasiat käsitellään yleisissä tuomioistuimissa (*sądy powszechne*) ja korkeimmassa oikeudessa (*Sąd Najwyższy*) (ks. [Jäsenvaltioiden oikeudenhoitojärjestelmät - Puola](#)), paitsi jos asia kuuluu jonkin erityistuomioistuimen toimivaltaan.

Tuomioistuinten toimivallasta säädetään siviiliprosessilain (*Kodeks Postępowania Cywilnego*) 16-18 ja 27-46 §:ssä.

Alioikeuksissa (*sądy rejonowe*) siviiliasioita käsitellään seuraavissa jaostoissa:

- siviiliasioiden jaosto
- perhe- ja lapsiasioiden jaosto (perhetuomioistuimet, *sądy rodzinne*) käsittelee perheeseen ja huoltajuuteen liittyvät asiat, alaikäisten tekemiin rikoksiin liittyvät asiat, alkoholi-, huume- tai psyykenlääkeriippuvaisten hoitoon liittyvät asiat sekä muut asiat, jotka lainsäädännön nojalla kuuluvat holhousasioita käsittelevän tuomioistuimen toimivaltaan.
- työoikeuden- ja sosiaalivakuutusasioiden jaosto (työtuomioistuimet, *sądy pracy*) käsittelee työoikeuteen ja sosiaaliturvaan liittyvät asiat.
- kauppaoikeuden jaosto (kauppatuomioistuimet, *sądy gospodarcze*) käsittelee yritysten väliset liiketoimintaan liittyvät asiat kauppaa- ja siviilioikeuden alalla, yrityssuhteisiin tai kumppanuuksiin liittyvät asiat, kanteet yritysten johtoryhmien jäseniä vastaan näiden kansalliseen oikeusrekisteriin tekemien väärin ilmoitusten vuoksi, yrityksiä vastaan nostetut kanteet, joissa vaaditaan niitä lopettamaan ympäristön vahingoittaminen tai korvaamaan siitä aiheutuneet vahingot tai kielletään ympäristöä uhkaava toiminta tai rajoitetaan sitä, asiat, jotka koskevat rakennusurakkasopimuksia ja rakennusprosessiin läheisesti liittyviä sopimuksia rakennusurakoiden toteuttamiseksi, leasingsopimuksia koskevat asiat, kanteet sellaisia henkilöitä vastaan, jotka ovat joko toissijaisesti tai yhteisvastuullisesti tai erikseen vastuussa liiketoimintayksikön velasta lain tai oikeustoimen nojalla, valtionyritysten eri elinten väliset asiat, valtionyrityksen tai sen hallintoelinten ja sen toimi- tai valvontaelimen väliset asiat, konkurssiin ja rakenneuudistuksiin liittyvät asiat, asiat, jotka koskevat täytäntöönpanokelpoisuuslausakkeen lisäämistä täytäntöönpanoasiakirjaan, joka on lainvoimainen tai välittömästi täytäntöönpanokelpoinen kauppatuomioistuimen päätös tai kyseisessä tuomioistuimessa tehty sovinto, sekä asiat, jotka koskevat täytäntöönpanokelpoisuuslausakkeen kumoamista täytäntöönpanoasiakirjasta, joka on lainvoimainen tai välittömästi täytäntöönpanokelpoinen kauppatuomioistuimen päätös tai kyseisessä tuomioistuimessa tehty sovinto.
- kiinteistörekisterijaosto ylläpitää kiinteistörekisteriä ja käsittelee kiinteistörekisterimenettelyihin liittyvät siviiliasiat.

Puolan aluetuomioistuimissa (*sądy okręgowe*) on vastaavat jaostot, lukuun ottamatta kiinteistörekisterijaostoa ja

perhe- ja lapsiasioiden jaostoa. Aluetuomioistuimien siviiliasioiden perhejaostot ovat toimivaltaisia käsittelemään erityisesti avioeroon, asumuseroon ja asumuseron päättämiseen, avioliiton mitätöintiin sekä avioliiton olemassaolon tai sen puuttumisen vahvistamiseen liittyviä asioita samoin kuin ulkomaisten tuomioistuimien perheasioissa antamien tuomioiden julistamisen täytäntöönpanokelpoisiksi.

Varsovan aluetuomioistuimeen kuuluvat lisäksi seuraavat jaostot:

Kilpailu- ja kuluttajansuoja-asioiden tuomioistuin (*Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów*), jonka toiminta-alaan kuuluvat monopolististen käytäntöjen ehkäisemiseen ja energia-alan sääntelyyn liittyvät asiat.

Lisäksi Gdańskin, Katowicen, Lublinin, Poznańin ja Varsovan aluetuomioistuimissa on teollis- ja tekijänoikeuksien jaostoja, jotka käsittelevät teollis- ja tekijänoikeuksien suojaa koskevia asioita (mukaan lukien Varsovan aluetuomioistuimessa EU:n tavaramerkkien ja yhteisömallien suojaa koskevat asiat, teollisiin malleihin ja tavaramerkkeihin kohdistuvia loukkauksia, uhkia ja loukkaamattomuutta koskevat asiat, yhteisömallien mitättömyyttä koskevat asiat, tavaramerkkien voimassaoloajan päättymistä ja mitättömäksi julistamista koskevat asiat sekä tavaramerkkiin kohdistuvien loukkausten seurauksia koskevat asiat).

Lisäksi Lublinin alioikeus (nykyisin Lublin-Zachód [Lublinin läntinen] alioikeus) nimettiin 1. tammikuuta 2010 toimivaltaiseksi tuomioistuimeksi käsittelemään muiden alioikeuksien toimivaltaan kuuluvat saatavien perintää koskevat asiat sähköisessä menettelyssä.

2 Jos yleinen tuomioistuin on toimivaltainen (ts. asian käsittely kuuluu tällaiselle tuomioistuimelle), miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun on otettava yhteyttä?

Asiat käsitellään ensimmäisessä oikeusasteessa pääsääntöisesti alioikeudessa. Alioikeudet ovat toimivaltaisia kaikissa asioissa lukuun ottamatta tiettyjä lain nojalla aluetuomioistuimien toimivaltaan kuuluvia asioita (siviiliprosessilain 16 § ja 507 §).

Aluetuomioistuimet ovat toimivaltaisia käsittelemään ensimmäisenä oikeusasteena seuraavat siviiliprosessilain 17 §:ssä luetellut asiat:

1. muihin kuin omistusoikeuksiin liittyvät asiat ja niiden yhteydessä esitetyt omaisuusvaateet, lukuun ottamatta vanhemmuuden vahvistamiseen tai kiistämiseen, isyyden tunnustamisen mitätöintiin sekä adoption purkamiseen liittyviä asioita
2. lehdistölain nojalla nostetut kanteet
3. varallisuus oikeuteen liittyvät asiat silloin, kun riidan kohteen arvo on yli 100 000 Puolan zlotya, lukuun ottamatta asioita, jotka liittyvät elatusapuun, hallinnan loukkaukseen ja puolisoiden omaisuudenjakoon sekä saatavien perintään liittyviä asioita, jotka käsitellään sähköisissä menettelyissä
4. tuomion antaminen osuuskunnan jakamista koskevan päätöksen sijaan
5. sellaisten yritysten tai organisaatioyksiköiden johtaelinten tekemien päätösten kumoaminen tai mitätöiminen tai puuttumisen toteaminen, jotka eivät ole oikeushenkilöitä mutta joille on myönnetty oikeustoimikelpoisuus lain nojalla
6. lainvastaisen lopullisen tuomion antamisesta aiheutuneen vahingon korvaaminen
7. henkilötietojen suojaa koskevien sääntöjen mukaisten oikeuksien rikkomisesta johtuvat vaatimukset.

Aluetuomioistuimien toimivaltaan kuuluvat lisäksi muun muassa seuraavat:

1. esteellisyyteen liittyvät asiat
2. valtionyritysten toimintaa koskevat riita-asiat yrityksen hallituksen ja johtajan välillä, yrityksen johtaelimien ja perustajien välillä sekä yrityksen johtaelimien ja valvontaelimen välillä
3. ulkomaisten tuomioistuimien antamien tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpanokelpoiseksi julistaminen (siviiliprosessilain 1148 [1] ja 1151 [1] §). Varallisuus oikeuteen liittyvissä asioissa kantajan on täsmennettävä kanteessa riidan kohteen arvo, paitsi jos riidan aiheena on tietty rahamäärä.
4. teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat asiat eli tekijänoikeuden ja lähioikeuksien suojaaminen, teollisoikeuksien ja muiden aineettomien oikeuksien suojaaminen sekä vilpillisen kilpailun estäminen ja torjuminen, henkilöoikeuksien suojaaminen siltä osin kuin on kyse niiden käytöstä elinkeinonharjoittajan, tavaroiden tai palvelujen yksilöllistämiseen, mainontaan tai myynninedistämiseen sekä tällaisten

oikeuksien suojaaminen tieteellisen toiminnan tai keksintötoiminnan yhteydessä (siviiliprosessilain 479 [90] §:n 1 momentti ja 479 [89] §:n 1 ja 2 momentti).

Varsovan aluetuomioistuimella on siviiliprosessilain 479 [90] §:n 2 momentin mukaan yksinomainen toimivalta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa asioissa, jotka koskevat tietokoneohjelmia, keksintöjä, pikkupatentteja, integroitujen piirien piirimalleja, kasvilajikkeita tai teknisiä liikesalaisuuksia.

Varallisuus oikeuteen liittyvissä asioissa kantajan on täsmennettävä kanteessa riidan kohteen arvo, paitsi jos riidan aiheena on tietty rahamäärä.

Jos kantaja esittää rahallisia vaatimuksia, vaikka vain muun vaatimuksen vaihtoehtona, niissä ilmoitettu rahamäärä vastaa riidan kohteen arvoa.

Muissa varallisuus oikeuteen liittyvissä asioissa kantajan on siviiliprosessilain 20–24 §:n mukaisesti täsmennettävä riidan kohteen arvo ilmoittamalla kanteessa tietty rahamäärä.

2.1 Onko olemassa alempia ja ylempiä yleisiä siviilituomioistuimia (esim. käräjäoikeus ja hovioikeus)? Jos on, mikä tuomioistuin on toimivaltainen minun asiassani?

Ks. kohta 2.

2.2 Alueellinen toimivalta (Onko kaupungin A vai B tuomioistuin toimivaltainen minun asiassani?)

Puolan siviiliprosessilaissa on määritelty neljä erilaista tuomioistuimen toimivallan lajia: yleinen (27–30 §), vaihtoehtoinen (31–37 §) ja yksinomainen (38–42 §). Muista alueelliseen toimivaltaan liittyvistä kysymyksistä säädetään erityissäännöksissä (siviiliprosessilain 43–46 §).

Alueellista toimivaltaa käsitellään tarkemmin kohdissa 2.2.1–2.2.3.

2.2.1 Alueellisen toimivaltaisuu den pääsääntö

Yleinen alueellinen toimivalta

Kanne on nostettava vastaajan kotipaikan alueellisesti toimivaltaisessa ensimmäisen asteen tuomioistuimessa (siviiliprosessilain 27 §).

Siviililain 25 §:n mukaan luonnollisen henkilön kotipaikka on kunta tai kaupunki, jossa henkilö oleskelee vakituisesti. Jos vastaajan kotipaikka ei ole Puolassa, yleinen toimivalta määräytyy vastaajan oleskelupaikan mukaan, ja jos sitä ei ole tiedossa tai se ei sijaitse Puolassa, kanne on nostettava siellä, missä vastaajan viimeinen kotipaikka Puolassa on ollut.

Kanne valtiovarainhallintoa vastaan on nostettava siinä tuomioistuimessa, jonka alueella sijaitsee riidan osapuolena olevan organisaatioyksikön rekisteröity toimipaikka. Jos valtiovarainhallintoa edustaa Puolan tasavallan valtakunnansyyttäjänvirasto (*Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej*), kanne nostetaan siinä tuomioistuimessa, jonka alueella sijaitsee kanteen kohteena olevasta organisaatioyksiköstä vastaavan syyttäväviranomaisen rekisteröity toimipaikka.

Kanteet muita oikeushenkilöitä ja sellaisia yksiköitä vastaan, jotka eivät ole luonnollisia henkilöitä, on nostettava siinä tuomioistuimessa, jonka toimivalta-alueella niiden rekisteröity toimipaikka sijaitsee (siviiliprosessilain 30 §).

2.2.2 Poikkeuksia pääsäännöstä

Ks. kohta 2.2.2.1.

2.2.2.1 Missä tapauksissa voin valita vastaajan asuinpaikan tuomioistuimen (pääsäännön mukaan määräytyvä tuomioistuin) ja jonkun muun tuomioistuimen välillä?

Kun kyseessä on vaihtoehtoinen alueellinen toimivalta, kantaja voi tietyissä tapauksissa valita tuomioistuimen. Kantaja voi tällöin nostaa kanteen joko yleisesti toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai siviiliprosessilain 32–37 [2] §:ssä määritellyssä muussa tuomioistuimessa.

Vaihtoehtoisesta alueellisesta toimivallasta on säädetty seuraavissa tapauksissa:

- elatusapusaatavia, vanhemmuuden vahvistamista tai muita vastaavia asioita koskevat kanteet voidaan nostaa edunsaajan kotipaikan tuomioistuimessa.
- yritykseltä voi hakea saatavia nostamalla kanteen yrityksen pää- tai sivutoimipaikan tuomioistuimessa sen mukaan, liittyykö kanne pää- vai sivutoimipaikan toimintaan.
- kanteet, jotka koskevat sopimuksen tekemistä, sen sisällön määrittämistä, sopimuksen muuttamista ja sopimuksen olemassaolon vahvistamista, sopimuksen täytäntöönpanoa, päättämistä tai mitätöintiä sekä vahinkoja, jotka aiheutuvat sopimuksen täytäntöönpanon laiminlyönnistä tai epäasianmukaisesta täytäntöönpanosta, voidaan nostaa tuomioistuimessa, jolla on toimivalta sopimuksen täytäntöönpanopaikassa. sopimuksen täytäntöönpanopaikkana pidetään tietyn tyyppiselle sopimukselle tyypillistä täytäntöönpanopaikka, erityisesti seuraavissa tapauksissa: 1) irtaimen tavaran myynti - paikka, johon tavara sopimuksen mukaisesti on toimitettu tai johon se olisi pitänyt toimittaa sekä 2) palvelujen tarjoaminen - paikka, jossa palvelut sopimuksen mukaisesti on tarjottu tai olisi pitänyt tarjota. Jos ei ole selvää, mikä sopimuksen täytäntöönpanopaikka on, se on vahvistettava asiakirjalla.
- vahingonkorvauskanteet voidaan nostaa tuomioistuimessa, jonka toimivalta-alueella vahinko on tapahtunut.
- kanteet joukkotiedotusvälineiden loukkaamien henkilöoikeuksien suojaamiseksi voidaan nostaa tuomioistuimessa, joka on toimivaltainen kantajan asuin- tai kotipaikassa.
- asianajopalkkiota koskevat kanteet voidaan nostaa tuomioistuimessa, jolla on toimivalta paikassa, jossa oikeudellinen edustaja on käsitellyt asian.
- kiinteistön vuokraukseen (*najem* tai *dzierzawa*) liittyvät kanteet voidaan nostaa tuomioistuimessa, jonka toimivalta-alueella kiinteistö sijaitsee.
- kanteet velkakirjan tai sekin velvoittamaa osapuolta vastaan voidaan nostaa tuomioistuimessa, jolla on toimivalta maksupaikassa. Kanne useaa velkakirjan tai sekin velvoittamaa osapuolta vastaan voidaan nostaa yhteisesti tuomioistuimessa, jolla on toimivalta maksupaikassa, tai tuomioistuimessa, jolla on velkakirjan tai sekin tunnustajaa tai antajaa koskeva yleinen toimivalta.
- Pankkitapahtumasta johtuvaa vaatimusta koskevat kanteet pankkia, muuta pankkitoiminnan harjoittamiseen valtuutettua organisaatiota tai niiden oikeusseuraajia vastaan voidaan nostaa siinä tuomioistuimessa, jonka toimivalta-alueella kantajan kotipaikka tai rekisteröity toimipaikka sijaitsee. Tätä säännöstä sovelletaan myös kiinnitysluottoja myöntävää pankkia tai sen oikeusseuraajaa vastaan nostettuihin kanteisiin, jotka koskevat kiinnitysluottoja myöntävän pankin toiminnasta johtuvia vaatimuksia.
- Työoikeuteen liittyvät kanteet voidaan nostaa tuomioistuimessa, jonka toimivalta-alueella työ on suoritettu, suoritetaan tai oli tarkoitus suorittaa, tai tuomioistuimessa, jonka toimivalta-alueella työpaikka sijaitsee (siviiliprosessilain 461 §:n 1 momentti).

2.2.2.2 Missä tapauksissa minun on valittava muu kuin vastaajan asuinpaikan (pääsäännön mukaan määräytyvä) tuomioistuin?

Tuomioistuimen yksinomaisen toimivalta tarkoittaa, että jokin asia voidaan käsitellä vain laissa määritellyssä tuomioistuimessa. Yksinomaisesta toimivallasta on säädetty seuraavissa tapauksissa:

- kiinteistöjen omistusoikeutta tai muuta esineoikeutta koskevissa asioissa sekä kiinteistöjen hallintaa koskevissa asioissa ja siviililain 231 ja 224–228 ja 230 §:n mukaisissa vaatimuksissa, sikäli kuin ne liittyvät kiinteistöihin, kanteet voidaan nostaa vain siinä tuomioistuimessa, joka on toimivaltainen kiinteistön sijaintipaikassa. Jos riidan aiheena on maan nautinto-oikeus, toimivalta määräytyy kyseisen maa-alueen sijainnin perusteella. Tämä toimivalta kattaa henkilökohtaiset vaateet, jotka liittyvät esineoikeuteen ja oikeuksiin, joita vaaditaan yhdessä samaa vastaajaa vastaan esitettyjen vaateiden kanssa. Toimivaltainen tuomioistuin voi asianosaisten yhteisestä pyynnöstä siirtää asian toiseen vastaavaan tuomioistuimeen, jos se on tarkoituksenmukaista.
- perimystä, lakiosaa, testamenttisaantoa, ohjeita tai muita testamenttimääräyksiä koskevat kanteet voidaan nostaa vain tuomioistuimessa, jolla on toimivalta testamentintekijän viimeisessä asuinpaikassa, ja, jos testamentintekijän tavanomaista asuinpaikkaa Puolassa ei tiedetä, tuomioistuimessa, jolla on toimivalta perinnön tai sen osan sijaintipaikassa.
- kanteet, jotka koskevat osuuskunnan, kumppanuuden, yrityksen tai yhdistyksen jäsenyyttä, voidaan nostaa vain tuomioistuimessa, jolla on toimivalta rekisteröidyssä toimipaikassa.
- avioliittoa koskevat kanteet voidaan nostaa vain sen lainkäyttöalueen tuomioistuimessa, jossa puoliset ovat viimeksi asuneet, jos vähintään toisella heistä on siellä edelleen kotipaikka tai tavanomainen

asuipaikka. Jos tällaista perustetta ei ole, yksinomainen toimivalta on tuomioistuimella, jolla on toimivalta vastaajan kotipaikassa, ja tämänkin perusteen puuttuessa tuomioistuimella, jolla on toimivalta kantajan kotipaikassa.

- kanteet, jotka koskevat vanhempien ja lasten suhdetta sekä adoptoijan ja adoptoidun suhdetta, voidaan nostaa ainoastaan tuomioistuimessa, jolla on toimivalta kantajan kotipaikassa, sillä edellytyksellä, että asiassa ei ole perusteita kanteen nostamiselle yleistä toimivaltaa koskevien säännösten mukaisesti.

2.2.2.3 Voivatko asianosaiset valita tuomioistuimen, joka normaalisti ei olisi toimivaltainen?

Erityinen toimivalta tarkoittaa, että toimivaltainen tuomioistuin voidaan erikseen määrittellä erityislainsäädännössä mainituissa tilanteissa:

- kantajalle on myönnetty oikeus valita tuomioistuin.
- jos usean tuomioistuimen toimivalta on perusteltua tai jos kanteen nostettu useita sellaisia osapuolia vastaan, jotka kuuluvat yleisen toimivallan perusteella eri tuomioistuinten toimivaltaan. Sama koskee tapauksia, joissa kiinteistö, jonka sijaintiin tuomioistuimen toimivalta perustuu, sijaitsee usealla eri lainkäyttöalueella.
- molemmille osapuolille on sopimuksen tai yhteisen hakemuksen perusteella myönnetty oikeus valita tuomioistuin.
- osapuolet voivat sopia kirjallisesti, että määrätystä oikeussuhteesta johtuva tai tulevaisuudessa mahdollisesti johtuva riita käsitellään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, jolla ei ole lain mukaan alueellista toimivaltaa. Tuomioistuimella on tämän perusteella asiassa yksinomainen toimivalta, paitsi jos osapuolet ovat sopineet muuta tai kantaja on nostanut saatavien perintää koskevassa asiassa kanteen sähköisessä menettelyssä (*elektroniczne postępowanie upominawcze*). Osapuolet voivat myös rajoittaa kirjallisella sopimuksella kantajan oikeutta valita yksi useasta tällaisessa riidassa toimivaltaisesta tuomioistuimesta.
- osapuolet eivät kuitenkaan voi muuttaa yksinomaista toimivaltaa.
- oikeuspaikkaa koskeva sopimus on tehtävä kirjallisesti, joko osana tiettyä asiaa koskevaa sopimusta (oikeuspaikkalauseke) tai erillisenä sopimuksena.
- työoikeus- ja sosiaalivakuutusasioissa toimivaltainen tuomioistuin voi osapuolien yhteisestä hakemuksesta siirtää asian toiseen vastaavaan työoikeus- ja sosiaalivakuutusasioita käsittelevään tuomioistuimeen, jos se on tarkoituksenmukaista.
- ylemmän oikeusasteen tuomioistuin tai korkein oikeus nimeää toimivaltaisen tuomioistuimen.
- jos toimivaltainen tuomioistuin ei voi käsitellä asiaa tai ryhtyä muihin toimiin jonkin esteen takia, ylemmän oikeusasteen tuomioistuin nimeää toisen tuomioistuimen. Tämä on mahdollista vain silloin, kun jokin este, kuten tuomarin esteellisyys tai ylivoimainen este, estää asian käsittelyn.
- korkein oikeus voi siirtää asian pyynnön esittänyttä tuomioistuinta vastaavaan muuhun tuomioistuimeen, jos hyvä oikeudenhoito sitä edellyttää, erityisesti sen varmistamiseksi, että tuomioistuin nähdään julkisuudessa puolueettomana elimenä. Toimivaltainen tuomioistuin voi pyytää asian käsittelyn siirtämistä.
- jos valtiovarainhallinto (*Skarb Państwa*) on asianosainen oikeudenkäynnissä ja valtion organisaatioyksikkö, jonka toiminnasta kanteen johtuu, on tuomioistuin, joka on 1) toimivaltainen käsittelemään asian, tämän tuomioistuimen on omasta aloitteestaan toimitettava asiakirja-aineisto ylemmän oikeusasteen tuomioistuimelle, jonka on siirrettävä asia toiselle siirtoa pyytäneeltä tuomioistuimelta vastaavalle tuomioistuimelle, tai 2) joka on ylemmän oikeusasteen tuomioistuin kuin se tuomioistuin, joka on toimivaltainen käsittelemään asian, toimivaltaisen tuomioistuimen on omasta aloitteestaan toimitettava asiakirja-aineisto ylemmän oikeusasteen tuomioistuimelle, jonka on siirrettävä asia toiselle siirtoa pyytäneeltä tuomioistuimelta vastaavalle tuomioistuimelle, joka sijaitsee siirtoa pyytäneen tuomioistuimen lainkäyttöalueen ulkopuolella.
- korkeimman oikeuden on nimettävä tuomioistuin, jossa asia käsitellään, jos alueellisesti toimivaltaista tuomioistuinta ei voida määrittää siviiliprosessilain mukaisesti tapauksen olosuhteiden perusteella (siviiliprosessilain 45 §).

3 Silloin kun erityistuomioistuimet ovat toimivaltaisia, miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun pitää ottaa yhteyttä?

Erityistuomioistuimia ovat hallintotuomioistuimet (*sądy administracyjne*) ja sotilastuomioistuimet (*sądy wojskowe*).

Sotilastuomioistuimien toimintaa säännellään 21. elokuuta 1997 annetulla lailla sotilastuomioistuimien organisaatiosta (*Prawo o ustroju sądów wojskowych*). Nämä tuomioistuimet käsittelevät yleensä Puolan puolustusvoimissa tapahtuneita rikoksia. Muita asioita voidaan saattaa niiden käsiteltäväksi vain lain nojalla.

Hallintotuomioistuimien toimintaa säännellään 25. heinäkuuta 2002 annetulla lailla hallintotuomioistuimien organisaatiosta (*Prawo o ustroju sądów administracyjnych*). Hallintotuomioistuimet jakavat oikeutta valvomalla hallintoviranomaisten toimintaa sekä ratkaisemalla paikallisviranomaisten ja valtionhallinnon viranomaisten välisiä toimivaltaan liittyviä kiistoja. Poikkeustapauksessa hallintotuomioistuin voi käsitellä siviilioikeudellisen riidan osana sille kuuluvaa viranomaisten toiminnan valvontaa.

■ Päivitetty viimeksi: 02/03/2026

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.